

kan vedblive ved Siden af Statsdriften, hvor det maatte være rigtigt og hensigtsmæssigt, men det forudsættes ganske vist og saa, at Staten kan overtage det private Telefonvæsen, hvor den maatte finde det rigtigt og heldigt. Der var et æret Medlem, der sagde, at det vilde være ganske ubilligt at vedtage en Bestemmelse om, at Staten skulde overtage en Del af et Selskabs Telefonanlæg. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem har Ret; det kan jo gerne være, at man en Gang kan komme til at overtage hele Telefonvæsenet, men der er stor Forskel; thi da Staten nu dog anlægger de langvejs Telefoner, vll det være ret naturligt, om den overtager de Dele af Telefonnettet, som kaldes interurbane, som altsaa gaa fra By til By, og lader ligge det egentlige lokale Telefonvæsen og det, som gaar fra vedkommende By ud paa Landet. Der kunde nok være Tale om en saadan Deling, og det er vel muligt, at man kunde komme til det paa forskellige Steder, det tør jeg ikke sige noget om. I det hele taget, det Spørgsmaal, i hvilket Omfang man skal overtage Telefonvæsenet fra private, det foreligger jo slet ikke paa dette Lovforslag. Det, der foreligger her, er kun Muligheden af, at man kan komme til det, og det ærede Medlem (Det. Hansen), der var saa hange for, at Ministeren uden videre skulde dekrettere, at han nu vilde have den og den Del af Telefonnettet ind under Staten, behøver ikke at være saa sorgfuld for det, thi det er ikke muligt for Ministeren at gøre det, uden at han har en Rigsdagsbeslutning derfor. Det ærede Medlem vil kunne se, at Ministeren har ikke Midler til at overtage en eneste privat Telefonledning, før han faar den bevilget af Staten. Det vil altsaa blive et Spørgsmaal, der maa behandles her, og som man i hvert enkelt Tilfælde kan tage sin Stilling til, saaledes som man efter Omstændighederne finder det rigtigt. Det kan meget godt være, at man kommer til at overtage Vedninger, men det er ikke sagt paa denne Lov, at man skal overtage noget som helst; der er jo givet Beslighed til at holde de private Telefonselskaber ved lige, og jeg mener ogsaa, at det er ret hensynsfulde Vilkaar, der i det hele ere stillede dem i Udfigt.

Der var et æret Medlem (H. N. Hansen), der mente, at man i Thykland kun havde Statstelegrafer og Statstelefoner; det er ganske rigtigt, og jeg tror i det hele taget, at man er tilfreds med det. Naar det ærede Medlem derimod mente, at man i Sverige kun havde privat Telefonvæsen, saa er det ikke rigtigt; i Sverige har man saa-

vel Statstelefoner som Privattelefoner, og Staten anlægger, saa vidt jeg ved, i Sverige uden videre sine Telefoner, hvor den anfer det for heldigt, uden Hensyn til, om det private Telefonvæsen, der har et stort Omfang derovre, allerede har anlagt en privat Telefon der. — Kommunerne tror jeg ikke der vil være saa stort Spørgsmaal om at tage med som Interessenter ved Telefonanlæg, og jeg tror heller ikke, det vil være rigtigt.

Jeg har ikke saa stor Tro til, at man ved Overtagelse af de private Telefoner egentlig kommer til at anvende Ekspropriationsbestemmelser; men det kan jo tænkes, og jeg kan gerne erkende, at man kan opstille videregaaende Regler ud over de ganske almindelige, der findes i Lovforslaget. Det synes at gaa paa Landet som i Kjøbenhavn, at det er et større Aktieselskab, der har hele Telefonanlægget i sin Haand. I Jylland dannes der, saa vidt jeg ved, et Aktieselskab, der vil komme til at omfatte omtrent alle de jydskke Telefoner, og i Fyn er der et Centralselskab. For øvrigt ved jeg ikke noget om, hvordan Stillingen er, men det synes mere og mere at blive store Selskaber, der overtager Telefonanlægene, og det vil ses, at saa er det paa en vis Maade lettere for Staten at overtage dem, for der er jo ingen Hemmeligheder; man ved, hvad Aktiekapitalen er, hvor stor Fortjenesten er o. s. v. Det forekommer mig derfor at ville være simplere og ogsaa meget mere naturligt at komme til en Afsløsning af saadanne Selskaber end af ganske smaa Telefonanlæg, som findes omkring i Landet.

Jeg skal altsaa tillade mig at gentage, at dette Lovforslag aabner en Mulighed for, at Staten kan komme til at overtage Telefonvæsenet, men det siger paa ingen Maade, at saaledes skal det være. Det er kun en Ordning, som kan træffes, og for at den kan blive truffen, maa der af Rigsdagen gives saadanne Bevillinger, at der vil blive Beslighed til at tage Stilling til Sagen paa et senere Standpunkt.

Det ærede 2det Medlem for 10de Kredz (Bosjen) mente, at Landboerne vilde være affkaarne fra at benytte Statstelefonen, naar det drejede sig om langvejs Telefonering. Det er paa ingen Maade Tilfældet. Ganste vist vilde man, hvis man i store Træk kunde komme til en Statstelefon, ikke kunne komme til Hvermands Dør, men der er ikke noget i Besjen for, at man kan, hvad der nu sker, saa sin Vedning sat i Forbindelse med Statstelefonen, og derigennem komme til at benytte den. Det er noget, der allerede nu sker baade her i Kjøbenhavn og andre